

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เวลา ๓ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑	การรักษาความสะอาดและการรักษาของใช้ร่วมกัน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒	การส่งงาน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓	การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้าง ข้อตกลง กติกา ด้วยหลักเหตุและผล และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔	บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและห้องเรียน (๑)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕	บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและห้องเรียน (๒)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖	กิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว และห้องเรียน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗	กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑

การรักษาความสะอาดและการรักษาของใช้ร่วมกัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง
--	---

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๖. มีส่วนร่วมในการสร้างและปฏิบัติตามข้อตกลง กติกาของห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ข้อตกลงและกติกาเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันของคนจำนวนมาก ห้องเรียนของเรามีเพื่อน ๆ เรียนอยู่ร่วมกันหลายคน ห้องเรียนจึงมีข้อตกลงและกติกาในห้องเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติตาม เช่น การรักษาความสะอาด การรักษาของใช้ร่วมกัน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ข้อตกลง กติกาในห้องเรียน

๑.๑ การรักษาความสะอาด

๑.๒ การรักษาของใช้ร่วมกัน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. อยู่อย่างพอเพียง
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกาในห้องเรียน
 - การมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดห้องเรียน
 - การใช้สิ่งของส่วนรวมด้วยความระมัดระวัง
 - การจัดเก็บสิ่งของเข้าที่เป็นระเบียบ

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การรักษา ความสะอาดและการรักษา ของใช้ร่วมกัน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนท่องบทอาขยานคำนิยามหลักของคนไทย ๑๒ ประการ พร้อม ๆ กัน จากนั้นครูซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) ห้องเรียนของเรามีข้อตกลงและกติกาอะไรบ้าง
- ๒) นักเรียนคิดว่าตนเองปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาของห้องเรียนแล้วหรือยัง อย่างไร
- ๓) ข้อตกลงและกติกามีความจำเป็นสำหรับนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันว่า อะไรเป็นสาเหตุของความไม่เป็นระเบียบและความสกปรกของห้องเรียน ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

๖. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า ห้องเรียนที่ไม่เป็นระเบียบและสกปรกเกิดจากการไม่ช่วยกันรักษาความสะอาด และการไม่เก็บสิ่งของเข้าที่ให้เรียบร้อยหลังจากใช้งานเสร็จแล้ว การกระทำดังกล่าวนี้ นอกจากจะทำให้ห้องเรียนไม่น่าอยู่น่าเรียนแล้ว ยังอาจเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคอีกด้วย เช่น ฝุ่นทำให้เรากันคัจมูก

๗. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและการรักษาของใช้ร่วมกัน โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ.

๘. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน แต่ละกลุ่มทำใบงานที่ ๑ เรื่อง การรักษาความสะอาดและใบงานที่ ๒ เรื่อง การรักษาของใช้ร่วมกัน

๙. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอใบงานที่กลุ่มของตนดำเนินการหน้าห้องเรียน จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

๑๐. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูมอบหมายให้นักเรียนบอกวิธีการรักษาความสะอาดพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของโรงเรียน โดยบันทึกลงในสมุด แล้วนำเสนอในชั่วโมงถัดไป

๑๒. ครูให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันว่า ข้อตกลงของห้องเรียนในการรักษาของใช้ร่วมกันมีอะไรบ้าง ให้แต่ละคนจัดทำเป็นใบความรู้ จากนั้นช่วยกันคัดเลือกผลงานที่ดีและสมบูรณ์ที่สุดติดหน้าห้องเรียนเพื่อเป็นข้อตกลงและกติกาที่ต้องปฏิบัติร่วมกันในห้องเรียน

ขั้นประเมิน

๑๓. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๔. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๖. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ข้อตกลงและกติกามีไว้เพื่ออะไร
- นักเรียนคิดว่าตนเองมีส่วนช่วยรักษาความสะอาดของห้องเรียนอย่างไร
- การรักษาของใช้ร่วมกันมีวิธีการอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การรักษาความสะอาดและการรักษาของใช้ร่วมกัน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๔. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไประดมปฏิบัติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การรักษาความสะอาด
๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง การรักษาของใช้ร่วมกัน
๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๔. แบบบันทึกความรู้
๕. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒
การส่งงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง
--	---

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๖. มีส่วนร่วมในการสร้างและปฏิบัติตามข้อตกลง กติกาของห้องเรียน
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ให้ความรู้กับเรา ซึ่งนอกจากการเรียนรู้ในชั่วโมงเรียนแล้ว ครูอาจมอบหมายงานหรือการบ้านให้เราทำแล้วนำมาส่งตามเวลาที่กำหนด เพื่อฝึกการคิดและทบทวนความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน เราทุกคนต้องทำงานที่ครูสั่งด้วยตนเองและนำส่งตามเวลาที่กำหนด
๔. สาระการเรียนรู้
๑. ข้อตกลง กติกาในห้องเรียน
- ๑.๑ การส่งงาน
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การส่งงานหรือการบ้านตามเวลาที่กำหนด
 - การทำงานหรือการบ้านด้วยตนเอง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การส่งงาน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้
๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
๓. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับงานที่มอบหมายให้ไปทำเป็นการบ้านในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) นักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายให้ด้วยตนเองหรือไม่ อย่างไร
 - ๒) มีใครยังทำงานที่ครูสั่งไม่เสร็จหรือไม่ได้ทำมาบ้าง เพราะอะไร
๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน อภิปรายถึงสาเหตุของการไม่ส่งงานหรือการบ้านของนักเรียน รวบรวมมาให้มากที่สุด แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอภิปราย

๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายที่กลุ่มของตนดำเนินการหน้าห้องเรียน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสรุปสาเหตุของการไม่ส่งงานหรือการบ้านของนักเรียน

๗. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการส่งงาน โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ.

๘. ครูอธิบายหรือเสริมความรู้ว่า งานที่ครูสั่งให้นักเรียนทำไม่ว่าจะเป็นในชั่วโมงเรียนหรืองานที่ให้ไปทำเป็นการบ้านล้วนมีผลดีต่อนักเรียนทั้งสิ้น โดยงานที่มอบหมายให้ทำในชั่วโมงเรียนเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน งานที่ให้ทำเป็นกลุ่มก็เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และงานที่ให้ไปทำเป็นการบ้านถือเป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ดังนั้นนักเรียนต้องทำงานที่ครูสั่งและนำส่งให้ตรงเวลาที่กำหนด

๙. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและเขียนข้อตกลงหรือกติกาในห้องเรียนที่เห็นว่าควรจัดให้มีขึ้น เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น หรือยกเลิกไป พร้อมให้เหตุผลว่าเพราะอะไร

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ทำไมเราต้องทำการบ้าน
- การส่งงานหรือการบ้านตามเวลาที่กำหนดมีผลดีต่อเราอย่างไร
- นักเรียนจะอย่างไรหากเพื่อนมาขอลอกการบ้านส่งครู

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การส่งงาน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบบันทึกผลการอภิปราย
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. แบบบันทึกความรู้
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓

การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลง กติกา ด้วยหลักเหตุและผล และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๖. มีส่วนร่วมในการสร้างและปฏิบัติตามข้อตกลง กติกาของห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นและ
ร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลต่อความเป็นอยู่ร่วมกันตามสิทธิและเสรีภาพที่มีอยู่ แต่ทั้งนี้ต้องไม่
ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และไม่ขัดต่อกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

๔. สาระการเรียนรู้

๒. การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลง กติกา ด้วยหลักเหตุและผล และยึดถือ
ประโยชน์ส่วนรวม

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงและกติกา
 - การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลง กติกา ด้วยหลักเหตุและผล และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้
๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
๓. ครูซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น
 - ๑) นักเรียนเคยมีส่วนร่วมตัดสินใจเรื่องอะไรบ้างในครอบครัว
 - ๒) นักเรียนเคยมีส่วนร่วมตัดสินใจเรื่องอะไรบ้างในห้องเรียน
 - ๓) นักเรียนจะอย่างไรหากเรื่องที่เรตัดสินใจไม่ได้รับการยอมรับ
๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลง กติกา ด้วยหลักเหตุและผล และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ.

๖. ครูอธิบายหรือเสริมความรู้ว่า สังคมและประเทศที่เป็นประชาธิปไตยจะเปิดโอกาสให้ทุกคนในสังคมลงมติ หรือที่เราเรียกกันว่า “การทำประชามติ” เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ และนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดความเป็นไปของสังคมและประเทศชาติ

๗. ครูอ่านนิทานให้นักเรียนฟัง เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และความเข้าใจที่ดีขึ้น โดยใช้ข้อมูลในใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง คะแนนเดียวแท้ ๆ จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ ตัวอย่างคำถาม

๑) ถ้าหมีหนุ่มไม่ชี้เกียจออกไปลงคะแนนเสียงผลการเลือกตั้งจะเป็นอย่างไร

๒) ทำไมหมีหนุ่มถึงไม่อยากให้ชะนีหางค้างชนะการเลือกตั้ง

๓) จากเรื่อง ถ้ามีสิทธิเลือกตั้งนักเรียนจะเลือกใคร เพราะอะไร

๘. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า เสียงทุกเสียงในการเลือกตั้งนั้นสำคัญยิ่งนัก อย่างคิดว่าเพียงหนึ่งเสียงของเราไม่มีความหมาย เพราะเสียงเดียวนั้นแหละที่อาจเป็นเสียงที่ตัดสินชี้ขาดว่าใครชนะ ดังนั้น หากมีการสอบถามความคิดเห็น การเลือกตั้ง หรือกิจกรรมประชาธิปไตยอื่น ๆ เราควรเข้าไปมีส่วนร่วมโดยยึดหลักเหตุและผล และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

๙. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า กระบวนการมีส่วนร่วมตามหลักประชาธิปไตยมีอะไรบ้าง

๑๑. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งสืบค้นอื่น ๆ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผ่นพับ

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและจากปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– หลักประชาธิปไตยเป็นอย่างไร

– นักเรียนมีส่วนร่วมในของหลักประชาธิปไตยของห้องเรียนหรือไม่ อย่างไร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔
บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดี
ของครอบครัวและห้องเรียน (๑)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	เวลา ๑ ชั่วโมง
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๒ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของครอบครัวและห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอยู่ร่วมกันในครอบครัวและห้องเรียน ไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทใดและมีหน้าที่อย่างไร เราในฐานะสมาชิกจะต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี เพื่อให้การดำเนินชีวิตในครอบครัวและห้องเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น

๔. สาระการเรียนรู้

๑. บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน

๓.๑ การเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การเป็นผู้นำและสมาชิกที่ดี
 - การปฏิบัติตนเป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<p>๑. ซักถามความรู้เรื่อง บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน: การเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี</p> <p>๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม</p>	<p>• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ</p>	<p>• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ</p>

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) สมาชิกที่ดีของครอบครัวเป็นอย่างไร
- ๒) นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียนหรือไม่ อย่างไร

๔. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ได้ช่วยกันตอบคำถาม

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม พร้อมบอกเหตุผลว่าทำไมจึงเลือกเพื่อนคนนี้เป็นหัวหน้ากลุ่ม บันทึกผล จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน

๗. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน เรื่อง การเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ.

๘. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน ร่วมกันอภิปรายว่า ถ้านักเรียนได้รับเลือกเป็นหัวหน้าห้อง จะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้นำที่ดี บันทึกลงในแบบบันทึกผลการอภิปราย

๙. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าหัวหน้าห้องที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้นำที่ดีควรปฏิบัติตนอย่างไร และมีหัวหน้าห้องที่ดีแล้ว สมาชิกของห้องทุกคนก็ควรปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีด้วยเช่นเดียวกัน

๑๐. ครูอธิบายหรือเสริมความรู้ว่า การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นครอบครัวหรือโรงเรียน เราต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีโดยการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งทุกคนมีโอกาสเป็นผู้นำหรือผู้ตามในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เมื่ออยู่กับครอบครัวเป็นสมาชิกของครอบครัว มีบทบาทเป็นลูก เป็นพี่หรือเป็นน้อง เมื่ออยู่ร่วมกันในห้องเรียนเป็นสมาชิกของห้องเรียน มีบทบาทเป็นหัวหน้าห้องหรือสมาชิกของห้อง

๑๑. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๒. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า การเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียนมีผลดีอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๓. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๔. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๖. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ผู้นำที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร
- สมาชิกที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร
- นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อให้ได้ชื่อเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และห้องเรียน: การเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผน ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๘. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบบันทึกผลการอภิปราย
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. แบบบันทึกความรู้
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕
บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดี
ของครอบครัวและห้องเรียน (๒)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	เวลา ๑ ชั่วโมง
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๓.๒ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๙. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของครอบครัวและห้องเรียน
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สมาชิกในครอบครัวและห้องเรียนมีความแตกต่างกัน เช่น อายุ เพศ การศึกษา รูปร่างหน้าตา การเลี้ยงดู ความรู้สึกนึกคิด แต่ก็สามารถสร้างความเข้าใจกันได้ ด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งการปฏิบัติตามเสียงข้างมากและยอมรับเสียงข้างน้อย

๔. สาระการเรียนรู้

๑. บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน
- ๓.๒ การมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ๓.๑ การปฏิบัติตามเสียงข้างมากและยอมรับเสียงข้างน้อย

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การใช้เหตุผลในการตัดสินใจและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - การยอมรับการตัดสินใจและปฏิบัติตามเสียงข้างมาก
 - การยอมรับฟังความคิดเห็นของเสียงส่วนน้อย

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<p>๑. ซักถามความรู้เรื่อง บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน: การมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการปฏิบัติตามเสียงข้างมาก และยอมรับเสียงข้างน้อย</p> <p>๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม</p>	<p>• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ</p>	<p>• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ</p>

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้
๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูซักถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยบอกการบ้านหรือบอกระไรที่ถูกต้องแล้ว แต่เพื่อนไม่เชื่อบ้างไหม และนักเรียนทำอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๕. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน เรื่อง การมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ.

๖. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า หากคนอื่นมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเรา เราจะมีวิธีการเสนอความคิดเห็นอย่างไรให้เขาเห็นคล้อยตาม ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ได้ช่วยกันตอบคำถาม

๗. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า ทุกคนมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นรูปร่างหน้าตา ความคิดความอ่าน การที่คนอื่นจะมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับเราจึงไม่ใช่เรื่องแปลกหรือผิดอะไร หากอยากให้คนอื่นมีความคิดเห็นตรงกับเรา เราก็ควรนำเสนอความคิดเห็นด้วยหลักเหตุผลและผล รวมถึงควรยอมรับฟังความคิดเห็นที่ต่างจากเราด้วย

การปฏิบัติตามเสียงข้างมากและยอมรับเสียงข้างน้อย

๘. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและหาทางจัดการปัญหาที่ว่า “จะทำอย่างไร หากเพื่อนในกลุ่มไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของเรา” บันทึกผล แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าห้องเรียน

๙. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน เรื่อง การปฏิบัติตามเสียงข้างมากและยอมรับเสียงข้างน้อย โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ.

๑๐. ครูอ่านนิทานให้นักเรียนฟัง เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และความเข้าใจที่ดีขึ้น โดยใช้ข้อมูลในใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คุณค่าของเสียงข้างน้อย จากนั้นครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า ถ้าเสียงข้างมากไม่มีเหตุผล การปฏิบัติตามอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือความขัดแย้งในสังคมได้ และถ้าการปฏิบัติตามเสียงข้างน้อยจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อสังคมและประเทศชาติก็สมควรจะเราจะปฏิบัติตาม

๑๑. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๒. ครูให้นักเรียนศึกษาว่าจะนำแนวคิดเกี่ยวกับการมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการปฏิบัติตามเสียงข้างมากและยอมรับเสียงข้างน้อย ไปประยุกต์ใช้กับครอบครัวและห้องเรียนได้อย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๓. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๔. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และ
การปฏิบัติกิจกรรม

๑๖. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- นักเรียนจะอย่างไรหากคนอื่นมีความคิดเห็นต่างจากเรา
- เราจะตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตยได้อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และห้องเรียน เรื่อง การมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการปฏิบัติตามเสียงข้างมากและยอมรับเสียงข้างน้อย โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผน ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๘. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คุณค่าของเสียงข้างน้อย
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. แบบบันทึกความรู้
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าทีพลเมือง ๔ ป. ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖

กิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๒ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๓. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของครอบครัวและห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประชาธิปไตยเป็นรูปแบบการปกครองที่ประชาชนมีโอกาสได้ปกครองตนเอง โดยยึดถือเสียงส่วนใหญ่ในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมในเรื่องต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม กิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียนก็เช่นเดียวกัน นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมได้ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การแสดงความคิดเห็น การรับฟังความคิดเห็น การยกมือแสดงความคิดเห็น

๔. สาระการเรียนรู้

๔. กิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มุ่งมั่นในการทำงาน
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน
- การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง กิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนดูภาพกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องเรียน เช่น การเลือกตั้งหัวหน้าห้อง การทำงานกลุ่ม การทำความสะอาดห้องเรียน แล้วซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๑) ภาพที่คุณเป็นภาพอะไร

๒) นักเรียนเคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวนี้หรือไม่ อย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ.

๖. ครูให้นักเรียนบอกกิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัวที่ตนเองเคยเข้าไปมีส่วนร่วม พร้อมทั้งบอกประโยชน์ที่ได้รับ คนละ ๑ กิจกรรม

๗. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓-๕ คน ออกมานำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า กิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัว คือ การที่เราเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัว เช่น จะไปซื้อของที่ตลาดหรือร้านสะดวกซื้อ ช่วยกันตัดสินใจว่าจะซื้อโต๊ะเขียนหนังสือที่ทำจากไม้หรือเหล็ก ซึ่งนอกจากการแสดงความคิดเห็นแล้ว เราต้องรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วย

๘. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า เราควรปฏิบัติอย่างไรเมื่อมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน

๑๐. ครูให้นักเรียนสืบค้นกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียนที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม บันทึกผลในรูปแบบใบความรู้

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- กิจกรรมประชาธิปไตยเป็นอย่างไร
- นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมกิจกรรมใดของครอบครัวบ้าง
- นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมกิจกรรมใดของห้องเรียนบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโน้ตสนั่นลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องเรียน เช่น การเลือกตั้งหัวหน้าห้อง การทำงานกลุ่ม การทำความสะอาดห้องเรียน
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. แบบบันทึกความรู้
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๓ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๑ การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

๓.๒ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๖. มีส่วนร่วมในการสร้างและปฏิบัติตามข้อตกลง กติกาของห้องเรียน

๗. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของครอบครัวและห้องเรียน

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยจะต้องปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างและปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาของห้องเรียน ได้แก่ การทำความสะอาด การรักษาของใช้ร่วมกัน และการส่งงาน รวมทั้งปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน โดยการเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี การมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การปฏิบัติตามเสียงข้างมากและยอมรับเสียงข้างน้อย และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและโรงเรียน

กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงงาน เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงงาน โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรืออาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม หรือคำถามเพื่อให้นักเรียน
เห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ข้อตกลง กติกาในห้องเรียน
 - ๑.๑ การรักษาความสะอาด
 - ๑.๒ การรักษาของใช้ร่วมกัน
 - ๑.๓ การส่งงาน
๒. การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลง กติกา ด้วยหลักเหตุและผล และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม
 ๓. บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและห้องเรียน
 - ๓.๑ การเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี
 - ๓.๒ การมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - ๓.๓ การปฏิบัติตามเสียงข้างมากและยอมรับเสียงข้างน้อย
 ๔. กิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน
 ๕. กิจกรรมเสนอแนะ
 ๖. โครงการ
 ๗. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 ๘. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกาในห้องเรียน
- การมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงและกติกา
- การปฏิบัติตนเป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
- การใช้เหตุผลในการตัดสินใจและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัวและห้องเรียน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้โดยซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๑) ข้อตกลงและกติกานักเรียนต้องปฏิบัติมีอะไรบ้าง

๒) นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงและกติกาหรือไม่ อย่างไร

๓) กิจกรรมประชาธิปไตยในห้องเรียนมีลักษณะอย่างไร

๔. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ได้ช่วยกันตอบคำถาม

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ข้อตกลง กติกาในห้องเรียน จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ. จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมเสนอแนะ โดยรวบรวมข้อตกลงและกติกาของห้องเรียน แล้วร่วมกันจัดทำป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

๗. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงการเรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในห้องเรียน หรืออาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงการให้พิจารณาก่อน

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดไว้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

“เราคนไทย ใจกตัญญู รู้คุณค่า ศาสนา พระมหากษัตริย์ เรานักเรียน จะต้องประพฤติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เรานักเรียน จะต้องไม่ทำตนให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น”

– นักเรียนเคยท่องหรือได้ยื่นคำปฏิญาณตนดังกล่าวนี้มาก่อนหรือไม่ และคิดว่าจะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเป็นผู้ที่อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน

จากนั้นครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๑๐. ครูให้นักเรียนตอบคำถามทบทวน

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนเล็กลงวาดภาพกิจกรรมประชาธิปไตยของครอบครัวหรือห้องเรียน แล้วช่วยกันคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด ๕ อันดับไปติดที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ทำไมจึงต้องมีการกำหนดข้อตกลงและกติกาในห้องเรียน
- สมาชิกที่ดีของห้องเรียนต้องปฏิบัติตนอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เราเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโน้ตสโนลล์ในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒. แบบบันทึกความรู้

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____